

Često postavljana pitanja – 3. grupa odgovora
Cjelovita kurikularna reforma
23. kolovoza 2019.

Tijekom edukacija uživo, ali i u virtualnim učionicama, zaprimili smo dosta pitanja koja se odnose na različite aspekte provođenja kurikularne reforme. Iako smo do sada objavili odgovore na često postavljana pitanja u lipnju 2019. i odgovore na pitanje Udruge ravnatelja srednjih škola (www.mzo.hr i www.skolazazivot.hr), ovdje donosimo kratke odgovore na dodatno postavljena pitanja. Opširniji odgovori bit će dani na stručnim skupovima uživo tijekom dva tjedna prije početka nastave u rujnu.

Zaprimljena pitanja su kategorizirana u sljedeće grupe:

Opća/načelna/konceptualna

Specifična za predmet (samo primjeri jer će odgovori biti dani na stručnim skupovima i u virtualnim učionicama)

Praktična

Ostala

Kategorija pitanja	Tipična pitanja	Odgovori ili gdje ih naći
Opća/ načelna/ konceptualna	Što se konkretno mijenja ovom obrazovnom reformom? Što se promijenilo u odnosu na dosadašnji način rada? Koje metode i oblike poučavanja treba koristiti? Zbog čega učenici i dalje imaju po 16 predmeta u gimnaziji?	Ovo je tek prva faza reforme čiji su ciljevi: razvoj kompetencija potrebnih u 21. stoljeću, jednake prilike za sve učenike, cjeloviti razvoj učenika. Kurikulumi se temelje na ishodima učenja, a nastavne metode mijenjaju se tako da se veći naglasak stavlja na rješavanje problema i kritičko mišljenje te poticanje kreativnosti i inovativnosti. U sljedećoj fazi treba povećati ukupan broj sati nastave (koncept cjelodnevnog nastave i duže trajanje osnovne škole), a u srednjoj školi smanjiti broj predmeta.
	Zašto idu dva razreda istodobno u frontalnu primjenu u sljedećoj godini?	Procjena je da nema većih prepreka takvom postupku, a ubrzavamo uvođenje reforme. Kao što se novi kurikulum Informatike mogao uvesti istodobno za osam razreda, tako će se i ostali predmeti moći primijeniti za dva uzastopna razreda istodobno. U prvoj godini će se posvetiti veća pažnja usklađivanju eventualnih preklapanja ili nedostataka.
	Je li jedan od ključnih ishoda kurikuluskog pristupa razvijanje kreativnosti u učenika?	Da. To su najvažnije kompetencije za 21. stoljeće.
	Koja je uloga učenika u poučavanju? Kako učinkovito utjecati na povećanje samostalnosti i odgovornosti učenika?	Učenike se potiče na aktivnost i istraživanje s ciljem razvoja samostalnosti, kreativnosti i spremnosti na cjeloživotno učenje.
	Ide li Škola za život i u strukovnim školama? Može li se kurikulum koji se koristi u programu Škola za život koristiti u strukovnim školama?	Da, za općeobrazovne predmete u strukovnim školama koriste se predmetni kurikulumi razvijeni u sklopu Cjelovite kurikularne reforme (CKR) kao podloga za nove strukovne kurikulume. Međutim, strukovni kurikulumi se izrađuju sukladno HKO metodologiji, što znači na temelju upitnika za poslodavce (standard zanimanja).

	Kolika je moja sloboda, kao nastavnika, pri planiranju? Što znači sloboda nastavnika u planiranju? Kolika je sloboda nastavnika u planiranju nastave?	U principu su zadani samo ishodi učenja i ukupna satnica. Ostalo je uglavnom na nastavniku. Autonomno planiranje Godišnjeg izvedbenog kurikulumu usklađenog s konkretnom školom i konkretnim razredom. Suradničko planiranje obrađeno je u virtualnim učionicama.
	Čemu i kako formativno vrednovanje koristi učenicima u njihovu daljnjem obrazovanju? Kako će formativno vrednovanje utjecati na ostvarenje ishoda? Je li potrebno svaki sat vrednovati svakog učenika?	Razvoj metakognicije i kritičkog razmišljanja dva su važna cilja formativnog vrednovanja koji pozitivno utječu na postizanje ishoda učenja. Naime, važno je razviti sposobnost procjene razine vlastitih kompetencija već i pri samovrednovanju te spremnosti za državnu maturu (DM). Formativno vrednovanje pridonosi učenju, zapravo vodi učenje te je potrebno učenika kontinuirano procjenjivati, ali vrednovanje koje je povezano s davanjem brojčane ocjene ne provodi se svaki sat.
	Što znači razina usvojenosti dobar?	Očekivana razina ostvarenosti odgojno-obrazovnoga ishoda koju je ostvario prosječan učenik na kraju školske godine, što znači da je načelno mjerilo za ocjenu dobar ili vrlo dobar. Razinu ostvarenosti dobar preporučuje se koristiti prilikom kriterijskog vrednovanja kao jednu od srednjih razina.
	Može li se pri jednom vrednovanju dati više ocjena za različite elemente vrednovanja?	Prilikom vrednovanja kompleksnih zadatka nužno je koristiti rubrike za vrednovanje s razrađenim kriterijima vrednovanja te se tada u načelu može dati više od jedne ocjene ako se vrednuje više od jednog elementa vrednovanja.
	Hoće li kriteriji ocjenjivanja (vrednovanja) biti isti za sve učitelje u RH? Zašto nema kriterija vrednovanja na razini države?	Neće se uvoditi nacionalne norme za vrednovanje. Međutim, metodologiju kriterijskog vrednovanja treba znati svaki nastavnik i sustavno je primjenjivati. Nacionalne norme za vrednovanje u suprotnosti su s osnovnim postavkama CKR-a. Za potrebe DM-a razvit će se jedinstveni kriteriji vrednovanja povezani s ishodima učenja kurikulumu.
Praktična	Gdje su rezultati evaluacije eksperimentalne faze? Zašto nisu napravljene ankete u školama koje ne sudjeluju u eksperimentu za usporedbu rezultata?	Izveštaji svih aktivnosti i sve evaluacije dostupne su na mrežnim stranicama Škole za život www.skolazazivot.hr , a ocjene učenika, učitelja, ravnatelja, roditelja i suradnika su vrlo dobre. Kontrolna skupina nema smisla jer su svi nastavnici bili u edukaciji i bili poticani da odmah upotrijebe naučeno tako da se odustalo od kontrolnih škola prema preporuci Povjerenstva za evaluaciju eksperimentalnoga programa.
	Što je, u vezi s vrednovanjem, potrebno reći učenicima na početku školske godine?	Na početku nastavne godine učenike treba informirati o sljedećem: <ul style="list-style-type: none"> • elementima vrednovanja iz kurikulumu • odgojno-obrazovnim ishodima i razinom dobar ostvarenosti iz kurikulumu

		<p>nastavnoga predmeta, objašnjenima primjereno dobi</p> <ul style="list-style-type: none"> • planiranim metodama vrednovanja (prema trima pristupima vrednovanja, istaknuti važnost pojedinog pristupa i njegovu važnost za učenika). Metode vrednovanja (postupci i načini vrednovanja) su primjerice rubrike, ljestvice procjena, pisane provjere, izlazne kartice, usmene provjere, projektni rad, praktični rad itd. • planiranoj učestalosti vrednovanja.
	Zašto se Kemija, Fizika i Biologija uvode eksperimentalno u sedmom razredu kad ostali predmeti u sedmom razredu nisu u eksperimentu? Zašto se ne čeka da djeca iz petoga eksperimentalnog razreda ne dođu u sedmi?	Kemija, Fizika i Biologija počinju se poučavati u 7. razredu pa nije bilo potrebe čekati.
	Kako planirati kurikulum i vrednovanje (elementi vrednovanja B i C) za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (učenici s teškoćama i daroviti učenici)?	Načine i metode vrednovanja treba uskladiti s preporukama stručnih suradnika kad je riječ o učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Elementi vrednovanja pritom ostaju nepromijenjeni.
	Što se misli pod pojmom vještine?	Prema Zakonu o HKO: Ishodi učenja u HKO-u prikazuju se u sklopu znanja, spoznajnih vještina, psihomotoričkih vještina, socijalnih vještina te pripadajuće samostalnosti i odgovornosti. Vještine predstavljaju primjenu znanja i upotrebu propisanih načina rada u izvršenju zadataka i rješavanju problema.
	Hoće li se tijekom vremena mijenjati kurikulum Fizike?	Svi kurikulumi bi se trebali mijenjati nakon prvog ciklusa izvođenja (3 - 4 godine), a nije isključeno da se neki mijenjaju i prije ako se pojave opravdani razlozi.
	Planira li se mala matura na kraju osnovne škole?	Ne. Planiraju se nacionalni ispiti.
	Kako napraviti dobar izvedbeni plan? Kako napisati godišnji izvedbeni kurikulum? Kako napraviti izvedbu programa za kurikulumski pristup poučavanju? Hoćemo li dobiti primjer godišnjega izvedbenog plana?	Dobar Godišnji izvedbeni kurikulum (GIK) odražava povezanost planiranja i ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda s konkretnim školskim kontekstom. GIK treba sadržavati: teme, odgojno-obrazovne ishode nastavnoga predmeta, očekivanja međupredmetnih tema, okvirni broj sati potreban za realizaciju te plan vremenskog tijeka realizacije po mjesecima. Primjeri godišnjih izvedbenih kurikuluma dostupni su u virtualnim učionicama i metodičkim priručnicima.
	Kako se pripremiti za nastavu i kakvo administrativno rasterećenje očekivati?	Oblik i način pripremanja u domeni je autonomije učitelja i nastavnika. Nema propisanog obrasca, potiče se osobna kreativnost u pristupu. Naglasak je na procesu pripremanja, a ne na obrascu dnevne pripreme.

		<p>Opseg administrativnog rasterećenja dan je u pripadnim pravilnicima koji se sada mijenjaju ili su se već promijenili. Rasterećenja se očituju u ukidanju dokumentacije koja nije potrebna ili već postoji u drugom obliku, primjerice plan individualnog usavršavanja, dnevne pripreme, mjesečni planovi, evidencije zamjena, izvješća o ostvarenosti plana razrednika i sl.</p> <p>Potpore i prilagodbe za učenike s teškoćama u razvoju su obvezne u skladu s Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, kao pisani dokument koji se izrađuje na početku školske godine te daje na uvid roditeljima. IOOP kao takav nije propisan.</p> <p>Ne vodi se posebno:</p> <p>Pregled rada tjelesne i zdravstvene kulture u školi - <i>bilješke o učenicima u Imeniku;</i></p> <p>Pregled rada dodatne/dopunske nastave - <i>uobičajeno upisivanje sati u Pregled rada, odnosno e-Dnevnik;</i></p> <p>Pregled rada izvannastavnih aktivnosti - <i>uobičajeno upisivanje sati za različite grupe učenika u e-Dnevniku.</i></p> <p>Izbrisano:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dnevnik rada stručnih suradnika u školi sukladno poslovima koje obavljaju (prema obrascima dostupnima na stranicama agencije nadležne za obrazovanje) ▪ Obrazac evidencije javnih nastupa (za umjetničke programe) ▪ Knjiga evidencije zamjena učitelja/nastavnika u osnovnoj i srednjoj školi/odgajatelja u učeničkome domu – <i>bilježi se pri upisivanju sata</i> ▪ Tjedna analiza i planiranje odgojno-obrazovnoga rada u razrednome odjelu, Razrednog vijeća i stručnih suradnika ▪ Godišnji plan sata razrednika kao dio Pregleda rada – <i>dio Godišnjega plana i programa škole kao i ostali godišnji planovi</i> ▪ Evidentiranje brige o učeničkoj prehrani, zdravstvenoj i socijalnoj skrbi učenika te o izvršavanju učeničkih obveza. <p>Međupredmetne teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Planiraju se u sklopu Godišnjega izvedbenog kurikulumu nastavnoga predmeta i Godišnjega plana razrednika ▪ Ostvarivanje nije potrebno posebno bilježiti, nije potrebno posebno označavati u Pregledu rada (e-Dnevniku) ▪ Nije potrebno voditi učeničke mape.
	<p>Kako vrednovati istraživanje pojava, koje se obavlja skupno?</p>	<p>Kompleksni zadaci trebaju se vrednovati tako da se razrade rubrike koje sadrže i razine postignuća (kriterije) te konkretne sastavnice vrednovanja</p>

Što je s dosadašnjim kriterijima vrednovanja?	povezane s elementima vrednovanja iz kurikuluma. Učenici u grupi mogu međusobno vrednovati rad svojih vršnjaka, mogu napisati što je tko konkretno radio, a moguće im je dati i određeni broj bodova za timski rad koji onda sami rasporede (npr. 10 bodova za tročlani tim) itd. Više o tim temama je bilo i opet će biti obrađeno na edukacijama.
Kako provesti vršnjačko (kolegijalno) vrednovanje? Koliko će učenici biti objektivni u samovrednovanju? Koliko često provoditi samovrednovanje učenika i kako ga uklopiti u nastavu? Gdje se i kako evidentira vršnjačko vrednovanje?	Vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje također treba biti kriterijsko tako da učenici usvoje kriterije (pa i da ponekad sudjeluju u njihovoj razradi) te da nauče vrednovati tako da svoj rad, ali i rad svojih kolega uspoređuju s danim kriterijima. Dobro je da učitelj također vrednuje isti rad po istim kriterijima te da se usporede rezultati vrednovanja i rasprave. To je važno zbog razvoja metakognicije u učenika, odnosno da učenici nauče biti objektivni u vrednovanju. Učitelj odlučuje hoće li, kada i kako vršnjačko vrednovanje uključiti u ocjenu.
Kako vremenski što bolje organizirati i izvršiti formativno vrednovanje? Može li formativno vrednovanje rezultirati ocjenom? Računa li se formativno vrednovanje u formiranju ocjene – može li se izraziti ocjenom?	Formativno vrednovanje treba biti implicitno uključeno u sve aktivnosti, a u pravilu nije potrebno da procjena završava brojčanom ocjenom.
Hoće li se dijeliti tableti svim učenicima sljedeće školske godine? Tko je odgovoran za tablete ako se unište? Što s učenicima/roditeljima koji ne žele koristiti tablete? Kako je zamišljena uloga tableta u nastavi?	Tablete će dobiti svi učenici osnovnih škola u 5. i 7. razredima za osobnu upotrebu, a u 1. razredu osnovne škole u razredu će biti dostupno nekoliko tableta za grupni rad. Tableti će se školama isporučiti do kraja 2019. Tableti će biti vlasništvo škole i imat će rok trajanja od četiri godine. Roditelji će biti financijski odgovorni ako se oprema ili udžbenici unište. Roditelj koji ne želi potpisati takvu obvezu, neće zadužiti udžbenik ili tablet. Udžbenik u tom slučaju roditelj treba sam nabaviti za svoje dijete. Digitalizacija se uvodi u skladu s dobi učenika pa je tako u učenika razredne nastave naglasak na razvoju fine motorike i tableti se upotrebljavaju ograničeno u školi. U svakom slučaju, tehnologija je u službi pedagogije.
Hoće li nastavnici biti opremljeni informatičkom opremom?	Da, nastavnici koji nemaju svoje osobno računalo bit će opremljeni. CARNET upravo završava nabavu 26.500 prijenosnih računala, a iduće godine bit će provedena još jedna nabava. Isporuka računala za nastavnike početak će krajem rujna 2019. Dodatno, u javnoj nabavi također se nabavljaju prijenosna računala za stručne suradnike – jedno po školi te se isporuka očekuje do kraja 2019. Sva sredstva za opremu za učenike i nastavnike osigurana su u europskim fondovima i nabavljaju se u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi.
Hoće li sve škole dobiti jednaka financijska sredstva ili to ovisi o veličini i već postojećoj opremi škole?	Škole su i do sada dobivale sredstva i opremu u skladu s brojem učenika i s obzirom na dostatnost postojeće opreme.

	Tko će učenike učiti koristiti digitalne alate, sustave i aplikacije?	Učitelji će putem CKR II, a posebno putem projekta E-škola, biti dodatno educirani za učinkovitu upotrebu tehnologije pa će onda poučavati učenike. Dodatno, učenici će dodatno znanje i vještine stjecati i na nastavi Informatike.
	Hoće li MZO osigurati sredstva/poticaje za Školu za život u školama u kojima je zastupljen model A (nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina) i to za pripremu i izradu autorskih udžbenika iz nacionalne grupe predmeta i pripremu izrade prevedenih udžbenika (prevođenje, lektoriranje, korektura)?	Da. Za tu su namjenu osigurana dodatna sredstva u državnome proračunu.
	Hoće li škole koje nastavljaju eksperimentalnu provedbu reforme i sljedeće godine dobiti novce za opremu (reforma se uvodi u osmi razred, a za to je potrebna dodatna oprema)?	Dodatna sredstva bit će osigurana za svaku školu sukladno potrebama.
	Zašto još nisu stigla sredstva za kupnju opreme potrebne za opremanje kabineta iako je popis rađen još prije šest mjeseci? Kako to da su strukovne škole dobile financijska sredstva za opremanje kabineta, a ne idu u frontalnu provedbu, a gimnazije koje idu nisu dobile odgovarajuća sredstva?	Sva su sredstva poslana školama, a i oprema koja se nabavljala za eksperimentalne škole je dostavljena. Za sve škole, za potrebe opremanja kabineta, prvi put su u državnome proračunu osigurana sredstva u visini od 43 milijuna kuna i dostavljena su školama u proljeće 2019. U strukovnim školama se uvode novi strukovni kurikulumi u sljedećih nekoliko godina, a općeobrazovni predmeti se uzimaju iz CKR-a tako da je i u njihovo opremanje potrebno ulagati.
	Hoće li mentori u reformi i dalje biti naše kolegice i kolege iz nastave? Kako će mentori fizički uspjeti davati potporu kad počne frontalno uvođenje promjena?	Da. Za svaku školu će biti organizirani savjetnički posjeti tijekom kojih će mentori pružati potporu kolegicama i kolegama. U pružanje potpore bit će uključeno više mentora nego što je bilo za eksperimentalni program budući da će se originalna mentorska skupina proširiti savjetnicima iz agencija te učiteljima, ravnateljima i suradnicima iz eksperimentalnih škola.
	Hoće li se i je li moguće organizirati edukacije o korištenju opreme i pribora?	Da, organizirat će se u sklopu projekta E-škole i projekta CKR II.
	Postoje li udžbenici za učenike s teškoćama (koji sudjeluju u redovitoj nastavi) i jesu li obvezni ili se mogu koristiti isti udžbenici koji se koriste i za učenike koji se školuju po redovitom programu?	Uz udžbenike koji se koriste u redovitoj nastavi pojedini nakladnici pripremaju i različite prilagodbe za učenike s teškoćama. Neke prilagodbe sastavni su dio elektroničkih dijelova redovitih udžbenika, drugi pak imaju posebna tiskana izdanja. Navedeni udžbenici nalaze se u katalogu odobrenih udžbenika i svaka škola, odnosno učitelj u suradnji sa stručnim suradnicima može odlučiti hoće li ih koristiti i za koje predmete. Ne postoji obveza

		njihova korištenja, učenici s teškoćama mogu koristiti udžbenike kao i ostali učenici u razredu uz individualnu prilagodbu.
	Hoće li izaći novi udžbenici za učenike strukovnih škola?	Udžbenici za strukovne škole, odnosno specijalizirane strukovne predmete izrađuju se paralelno s izradom i uvođenjem novih strukovnih kurikulumima. Ove godine stiglo je nekoliko desetaka novih naslova, a u idućim godinama s većim intenzitetom se očekuje revidiranje strukovnih kurikulumima, samim time i novi udžbenici.
	Mogu li se uskladiti poslovi, namjere i rad MZO-a i AZOO-a?	AZOO mora raditi po Zakonu i novim kurikulumima te se radi na punom uključivanju svih agencija u području odgoja i obrazovanja u reformske procese.
	Možemo li dobiti više edukacija uživo?	Nastavlja se s edukacijama u svim oblicima. Edukacije uživo: Rujanski skupovi: 26. 8. - 6. 9. 2019. Savjetnički posjeti: minimalno dva posjeta svakoj školi, u svakom polugodištu jedan Prvi savjetnički: listopad, studeni 2019. Drugi savjetnički: ožujak, travanj 2020. Siječanjski skupovi: 2. 1. – 15. 2. 2020. (oko 1.000 skupova za gotovo 30.000 sudionika) Edukacija u virtualnim učionicama <ul style="list-style-type: none"> ▪ Frontalne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ od 26. 8. pružanje potpore u izradi GIK-a za novu školsku godinu ▪ od 26. 8. teme uz rujanske skupove: Pitanja i odgovori, Kurikulumsko planiranje, Istraživačko učenje ▪ od 1. 9. neobvezna tema <i>OneNote</i> ▪ od 1. 10. obvezna tema <i>Rješavanje problema</i> ▪ Učionice za voditelje ŽSV: <ul style="list-style-type: none"> ▪ od 26. 8. teme uz rujanske skupove ▪ Nove učionice - od 1. 10. ponavljanje lanjskih tema iz frontalnih učionica.
	Postoje li negativne ocjene? („nigdje se ne spominju u kurikulumu“)	Da.
	Kako ćemo evidentirati vršnjačko vrednovanje?	U bilješkama ako je potrebno. No, važno je da učenici dobiju povratnu informaciju, nije nužno svaku od njih zabilježiti u imeniku.
	Kako će se financirati školske knjižnice i hoće li škole dobiti nove naslove?	Ove godine u DP-u bilo je rekordnih 5,2 milijuna kuna za lektiru, a osigurano je i 37 milijuna kuna iz ESF-a za sljedeće dvije godine.
	Kako učinkovito organizirati istraživački rad na nastavi? Koji su oblici i metode provođenja istraživačke nastave?	Postoje mnogobrojni načini organiziranja istraživačkoga rada koji se može provoditi individualno ili u timu, u razredu ili kod kuće.

		Poseban oblik je okrenuta učionica (flipped classroom). Ovo je tema jesenske edukacije.
	Je li obvezno realizirati sve ishode (nedostatak vremena)?	Da, ali nemaju svi ishodi iste razine u taksonomiji i tu ima prostora za prilagodbu.
	Hoće li nastavnici dobiti više slobode u odabiru nastavne jedinice ili teme, odnosno obraditi više ili manje?	Učitelji sami odlučuju koliko vremena je potrebno za ostvarivanje ishoda u pojedinoj temi. Broj sati po temi ili ishodu nije propisan. Propisan je samo godišnji broj sati potreban za ostvarivanje svih predmetnih ishoda za pojedini razred.
Specifična za predmet - primjeri pitanja	<p>Zašto su dodani ishodi u kurikulum Fizike, a ne mijenja se satnica, npr. uzgon i hidrostatski tlak?</p> <p>Što se to mijenja u Fizici s reformom, osim uvođenja ishoda? Koji su i kako su definirani obvezni odgojno-obrazovni ishodi?</p> <p>Do koje razine i na koji način trebaju biti ostvareni ishodi vezani uz uzgon i silu te protusilu?</p> <p>Zašto se ne uvodi Njemački kao obvezni drugi strani jezik u osnovne škole?</p> <p>Hoće li svaki učenik imati tablet i slušalice (GK)?</p> <p>Zašto se za naš predmet koristi Bloomova taksonomija (TZK)?</p> <p>Po kojim kriterijima je preporučljivo izabrati lektirne naslove (izbornu lektiru)? Kako odabrati pravi tekst? Kako odabrati tekstove? Trebamo li se voditi tekstovima u ponuđenim udžbenicima? Možemo li očekivati kvalitetnu bazu pogodnih tekstova za ostvarivanje više ishoda? Kako kvalitetno, pametno i učinkovito izabrati „izbornu lektiru” - lektira (autonomija profesora)?</p> <p>Kako vrednovati pisane radove?</p>	<p>MENTORI OVAKVA PITANJA SISTEMATIZIRAJU ZA SVAKI PREDMET I ODGOVARAJU NA JESENSKIM EDUKACIJAMA, ALI I U VIRTUALNIM UČIONICAMA. OVDJE SU SAMO NAVEDENI NEKI PRIMJERI.</p> <p>Neće dobiti slušalice, ali škola ih može nabaviti (cijena je niska).</p> <p>Bloomova taksonomija koristi se za kognitivnu domenu, a osim nje postoji i posebna taksonomija za psihomotoričku domenu. Vidi npr: https://www.astate.edu/dotAsset/7a3b152c-b73a-45d6-b8a3-7ecf7f786f6a.pdf ili Dodatak A Zakonu o HKO-u.</p> <p>Rubrika se tu može vrlo dobro koristiti kao i kod svih kompleksnih zadataka.</p>

Proceduralna/ tehnička	Koliko ocjena moraju imati učenici u jednoj školskoj godini? Možemo li u jednu „kućicu“ upisati više ocjena?	Broj ocjena nije propisan niti jednim Pravilnikom niti Zakonom pa tako ni broj ocjena koje se mogu upisati u jednu „kućicu“. Važno je kontinuirano pratiti napredak i uspjeh učenika i za svaki element vrednovanja imati ocjenu.
	Treba li suglasnost roditelja za rad u radionici tehničke kulture zbog zaštite na radu ako se učenik ozlijedi na satu?	Prema Zakonu o odgoju i obrazovanju suglasnost roditelja nije potrebna za sudjelovanje u obveznim nastavnim predmetima. Za uključivanje učenika u izbornu nastavu potrebna je pisana suglasnost roditelja. Za sudjelovanje učenika u izbornim i fakultativnim predmetima, aktivnostima, modulima, programima i projektima koji nisu obvezni potrebno je informirati roditelje i pribaviti njihovu pisanu suglasnost.
	Možemo li prilikom vrednovanja koristiti kratke pisane provjere koje ćemo unositi u bilješke, a nakon toga srednju ocjenu unositi u rubriku? Kada formativno vrednovati, koliko često i što sve unijeti u e-dnevnik?	Nema potrebe preračunavati različite oblike vrednovanja. Ako smatrate da je ocjena iz nekog vrednovanja važna, zabilježite je u dnevnik. Učestalost vrednovanja nije propisana, važno je kontinuirano pratiti napredak i uspjeh učenika.
	Koja su administrativna rasterećenja koja nas očekuju? Hoće li se više administrativno rasteretiti nastavnici? Donose li novine više piskaranja i papirologije ili postoje rasterećenja po tom pitanju? Treba li plan i program za IOOP biti unesen u e-dnevnik?	Rasterećenja se očituju u ukidanju dokumentacije koja nije potrebna ili već postoji u drugom obliku, primjerice plan individualnog usavršavanja, dnevne pripreme, mjesečni planovi, evidencije zamjena, izvješća o ostvarenosti plana razrednika i sl. Potpore i prilagodbe za učenike s teškoćama u razvoju su obvezne u skladu s Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, kao pisani dokument koji se izrađuje na početku školske godine te daje na uvid roditeljima. IOOP kao takav nije propisan.
	Jesu li moguće (u prvoj godini) promjene plana rada tijekom godine? Nisam sigurna hoću li moći odraditi planirano u određenoj satnici.	Reforma je dugotrajan proces i sastoji se od niza kontinuiranih poboljšanja. Svi učitelji će dobiti potporu u svojem radu, a iako će prva godina biti teška, nužno je započeti.
	Može li se zatražiti od Ministarstva da učiteljima na e-mailove šalje obavijesti o natjecajima?	Predlažemo iskoristiti mogućnost RSS obavijesti s mrežnih stranica Ministarstva znanosti i obrazovanja, https://mzo.gov.hr/rss/1529 Sve relevantne informacije možete dobiti i na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja https://mzo.gov.hr/ te Škole za život https://skolazazivot.hr U virtualne učionice redovito se stavljaju obavijesti o natjecajima i novostima iz MZO-a.
	Može li se na tablet instalirati Office 365? Može li se na kompjutor instalirati novi Office365 bez micanja starog?	Da, s korisničkim računima AAI@Edu.hr
	Gdje se i kako može doći do metodičkih priručnika?	Metodički priručnici objavljeni su u virtualnim učionicama i na mrežnim stranicama Škole za život.

		https://skolazazivot.hr/obrazovni-sadrzaji/metodicki-prirucnici/metodicki-prirucnici-za-osnovnu-skolu/ https://skolazazivot.hr/obrazovni-sadrzaji/metodicki-prirucnici/metodicki-prirucnici-za-srednju-skolu/
	Kada će novi Pravilnik za napredovanje stupiti na snagu?	Objavljen je u Narodnim novinama 17. 7. 2019. i stupio je na snagu 25. 7. 2019.
	Kada na snagu dolazi Pravilnik o zaštiti nastavnika kao državnih službenika?	To je dio Kaznenog zakona u nadležnosti Ministarstva pravosuđa, ali se kvalifikacija uvodi na zahtjev MZO-a.
	Na koji način će se Pravilnik o vrednovanju usuglasiti s novim oblicima vrednovanja?	Predlažemo pogledati Pravilnik na e-Savjetovanju, a u rujnu 2019. Pravilnik će biti objavljen.
Ostala	Što ako se pokaže da je reforma neuspjela, koji je plan B?	Pokretanje reformskih promjena je uspjeh sam po sebi, eksperimentalna faza je pokazala vrlo dobre rezultate, ali i smjernice za frontalnu primjenu. Reforma nije samo jedan veliki skok, nego ustrajni hod u malim koracima, nije utrka na 100 m, nego maraton.
	Jesu li rezultati koji se prezentiraju samo dobar PR?	Rezultati evaluacije temelje se na značajnim statističkim uzorcima. PR je dobar za podizanje svijesti javnosti o važnosti reformskih procesa, ali mora imati argumente koji proizlaze iz plana, rezultata i istraživanja.
	Kako se mjeri/provjerava uspjeh reforme? Što ako nije uspjela?	Razina uspješnosti bit će vidljiva na razini kompetencija učenika (nacionalna i međunarodna testiranja – PISA) u nekoliko godina provođenja, ali i preko „soft“ mjera zadovoljstva učenika i motivacije učitelja (npr TALIS).
	Je li reforma usklađena sa zakonom? Mi idemo na educiranje za kurikularne promjene, što je s roditeljima?	Reforma se provodi u skladu sa zakonskim propisima i Strategijom. Roditelji su važni dionici u reformi i treba ih uključiti u edukacije na razini škole, kako je to provedeno i u eksperimentalnim školama.
	Što s kolegama koji ne sudjeluju u edukacijama Škole za život uživo niti online?	Edukacije su obveza prema Zakonu i DPS-u te će svi trebati proći edukacije tijekom sljedeće godine ako do sada nisu.
	Kako surađivati s kolegama koji nisu bili u virtualnoj učionici?	Motivirati ih da se uključe jer i o tome ovisi ugled struke u javnosti.
	Kada će se povećati plaće učitelja i poboljšati materijalni status učitelja?	Nagrađivanje i napredovanje na temelju rezultata je uvedeno, a sada se borimo za povećanje plaća već od jeseni ove godine.
	Zanima me koliko će to sve skupa biti primjenjivo u praksi?	Provjerite. 😊
	Koje su sankcije za onog učitelja/nastavnika koji neće raditi prema novome obliku kurikulumskeg poučavanja i neće izrađivati	To mu je obveza prema zakonu pa su tamo i propisane sankcije.

	pedagošku dokumentaciju u skladu s uvođenjem frontalne kurikularne reforme i promijenjenim oblicima rada?	
	Na čijim se iskustvima temelje promjene u kurikulumskom pristupu poučavanju?	Mnogobrojnim nacionalnim i posebno međunarodnim istraživanjima i iskustvima te preporukama EU-a u Monitoru za obrazovanje i Izvješću za RH.
	Ima li kraja Loomenu?	Nadamo se da nema. 😊
	Zašto se forsira digitalizacija? Zašto dio sadržaja mora biti u digitalnom obliku? Kako i koliko često treba upotrebljavati nove tehnologije u nastavi?	Digitalizacija treba biti u službi pedagogije i uvodi se u skladu s dobi učenika i prema procjeni učitelja i nastavnika.
	Je li autonomija olakšanje ili opterećenje?	Nema autonomije bez stručnosti i odgovornosti.
	Je li Loomen obvezan? Tko će nam to platiti?	Zakon o odgoju i obrazovanju u poglavlju XII. Stručno osposobljavanje, usavršavanje, napredovanje i izdavanje licencija, u stavku 1. jasno navodi obvezu trajnog stručnog usavršavanja svih učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u programima koje je odobrilo Ministarstvo te naglašava u stavku 7. Način i postupak stručnog osposobljavanja i usavršavanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja propisuje ministar. Kako je u slučaju edukacije Škola za život riječ o edukaciji koju organizira i provodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja, jasna je poveznica sa Zakonom o odgoju i obrazovanju te je obveza svakog učitelja, nastavnika, stručnog suradnika i ravnatelja da sudjeluje u trajnome stručnom usavršavanju.
	Tko će nas kontrolirati?	Nastavnik koji je autonoman i odgovoran praktički ne treba kontrolu. Npr. Finska nema prosvjetnu inspekciju, ali ima iznimno puno savjetovanja.
	Zašto se naziv kurikulum ne promijeni?	Kurikulum je tehnički termin koji se već 10 godina koristi u Zakonu.
Ostala	Što će biti sa sustavom natjecanja? Hoće li se on mijenjati s obzirom na autonomiju učitelja u planiranju GIK-a? Koliko različiti kalendari škole po županijama utječu na natjecanja?	Sustav natjecanja prilagodit će se novim uvjetima.
	Hoće li se edukacija na Loomenu i na skupovima u sklopu Škole za život gledati za napredovanje u zvanju?	Da, u skladu s Pravilnikom o napredovanju uvjet za napredovanje je kontinuirani profesionalni razvoj u trajanju od najmanje 100, 150, 200 sati u posljednjih pet godina.

		Sudjelovanje u edukaciji na državnoj razini (po broju edukacija, međusobno različitih, uživo ili online) = 1 do 4 boda
	Kako će izgledati stručni ispiti?	Stručni ispiti prilagodit će se novim kurikulumima i propisima.
	Treba li suglasnost roditelja za uključivanje učenika na Edmodo, Teams, OneNote, Loomen ili slično?	To ovisi o korisničkim računima koji se koriste u različitim programima te načinu zaštite, prikupljanja i uporabe osobnih podataka u tim programima. Preporučujemo korištenje korisničkih računa AAI@Edu.hr
	Kada će se pristupiti izradi kurikuluma za umjetničke škole?	ERS ima u Akcijskom planu taj zadatak.
	Hoćemo li imati potporu (on-line) kojoj se možemo obratiti vezano uz svakodnevne nejasne situacije?	Da, mentori su svakog dana dostupni u virtualnim učionicama.
	Koliko će se dalje ulagati u kompetencije nastavnika (uživo)?	Kontinuirano ulaganje u edukaciju je temelj dobrog obrazovnog sustava i održivosti reformskih procesa tako da su edukacije prioritet. MZO će ovu ključnu obvezu ispunjavati.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

23. kolovoza 2019.